

ULUSAL MESLEK STANDARDI

DERİ MODEL MAKİNECİ

SEVİYE 4

REFERANS KODU / 10UMS0100-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI / 17.12.2010-27788 (Mükerrer)

Meslek:	DERİ MODEL MAKİNECİ
Seviye:	4^I
Referans Kodu:	10UMS0100-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	30.11.2010 Tarih ve 2010/70 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	17.12.2010-27788 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye beş (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ADIM BOYU: Bir birim dikiş uzunluğunu,

ANA MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzemeyi,

APLİKE: Giysiye üstten takılan cep, nakıs vb. parçayı,

APOLET: Giysilerin omuzlarına süs olarak takılan parçayı,

AYAKÇI: Deri ve kürk hazır giyimde, kalıbı hazırlanmış ürünün belli bir süre içerisinde, model resmi veya teknik föy doğrultusunda, model ve malzeme özelliğine göre ürün parçalarını dikime hazırlama bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişiyi,

BİYE: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeyle yapılan işlemi,

BİZ: Katı bir şeyi dikerken iğne, kuşgözü, rivet gibi geçilecek yeri delmek için kullanılan çelikten yapılmış sivri uçlu ve ağaç saplı aracı,

BÜZGÜ: Giysiye form vermek ve/veya model uygulamak için kullanılan, bolluksuz kısma büzülerek eklenen bolluğu,

CEP FİLETOSU: Filetolu ceplerin ucuna dikilen ince düz parçayı,

CIMBIZ: Çok iplikli makinelerde iplik geçirmeyi sağlayan küçük maşayı,

CONTA: Pantolon arka parçasına form vermek için kalıbın bölünmesini,

ÇATMAK: İki parçanın dikilerek birleştirilmesini,

ÇIMA: 0 - 2 mm genişlikte dikilen üst dikişi,

ÇIT: Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentikleri,

DİKİŞ PAYI: Kalıba dikim için gerekli fazlalıkların verilmesini,

DÜZBOY İPLİK: Kalıp üzerine işaretlenen, kumaşın çözgü yönünü gösteren çizgiyi,

FIRFIR: Giysinin değişik bölümlerine eklenen büzgülü parçayı,

GARNİ: 1.Ürün üzerinde, ana malzeme ve renk dışında kullanılan farklı materyalleri,
2. Herhangi bir şeyi ona uygun nitelikte tamamlayan nesneyi,

GAZE: 0,5 cm ve üstü genişlikte dikilen üst dikişi,

GODE: Üstü dar uca doğru genişleyerek açılan parçayı,

ISCO: Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KALIP KONTROL NUMUNESİ (AMERİKAN DİKİMİ/): Deri/kürk numune dikimi öncesi, kalıbın doğruluğunu ve ürünün bedendeki oturuşunu kontrol etmek için amerikan bezi, yapay kürk vb. kumaşlardan yapılan deneme dikimi,

KEMER: Giysinin bel kısmına dikilen temizleme ve form amaçlı parçayı,

KİBRİT ÇIMA: 0,3 cm genişliğinde dikilen üst dikişi,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KUP: Giysiye beden formu vermek ve model özelliği kazandırmak için kalıbın üzerinde yapılan boyuna kesiklerin oluşturduğu parçayı,

KUŞGÖZÜ: Giysinin değişik bölümlerine yapılan/açılan deliklere takılan küçük madeni halkayı,

MANŞET: Giysinin kol uçlarını toplamak ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla kol ağzına geçirilen, genellikle destekleme malzemesi ile sertleştirilmiş düz veya şekillendirilmiş giysi parçasını,

MASURA: Sanayi tipi düz makinelerde alt ipliğe hareket vermek için üzerine iplik sarılan metal makarayı,

MEZURA: Üzerinde metre ya da inç. ölçü sistemi bulunan yumuşak malzemeden yapılmış katlanabilir, kıvrılabilir ölçüm aracını,

MODEL: Tasarlanan ürünün tanıtım veya deneme amacıyla üretilen ilk örneği, prototipi,

MOLA: Kalıba verilen yedirme payını,

MOSTRA: Bedenden çıkan yaka formları ve fermuarlı ön kapamalarda beden ön iç parçasını,

ÖLÇÜ TABLOSU: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için oluşturulan; üzerinde ürün teknik çizimi, ölçüm yerleri ve tüm bedenler için ölçü ayrıntılarının bulunduğu tabloyu,

PAT: Giysinin değişik yerlerine verilen kapama paylı açıklığı,

PATLET: Düğmeleri veya fermuarı gizlemek için yapılan kapağı,

PENS: Giysiye beden formunu vermek için kalıptan alınan payı,

PERVAZ: Giysinin kavisli bölümlerini temizlemek için dikilen parçayı,

PİLİ: Giysiye form ve model özelliği katmak amacı ile katlanarak verilen bolluğu,

PUNTERİZ DİKİŞ: Giysiyi süslemek ve dikişi sağlamlaştırmak için yapılan sarma dikişini,

REGULA: Şablona göre kesilmiş parçaların dikiş paysız-paylı kalıplarla yeniden kesilip düzeltilmesini,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

RİVET: Giysilerde genellikle cep kısımlarında kullanılan perçini,

ROBA: Gömlek/elbise üst bölümünde form vermek ya da model oluşturmak için kalıbın bölünmesini,

ŞABLON: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıbı,

TEHLİKE: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin zarar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek potansiyel kaynak veya durumu,

TEKNİK FÖY: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için hazırlanan; ölçü tablosu, kumaş, dikiş, aksesuar, nakış, baskı vb. talimatların tümünün oluşturduğu föyü,

TELA: Giyside istenen form, beklenen görünüm kalitesi ve etkiyi elde etmek amacı ile ürünün içine tutturulan ara katmanı,

TULUM YAPMAK/ÇEVİRMEK: Tüm parçaları dikilen giysi ya da parçanın astar veya başka bir parça ile düz yüzlerinin birleştirilerek çevrilmesini,

UYA: Giyside esnemesi istenmeyen bölümlere iç yüzden uygulanan tek tarafı yapışkan bez veya kağıt bantı,

VOLAN: Dairesel hareketlerle bolluk verilerek hazırlanan parçayı,

YARDIMCI APARAT: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçalarını,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi,

YARMA: 1. İlik, cep vb. çalışmalar için, derinin makas ya da jilet ile kesilmesi/açılması işlemini, 2. Derinin yarma makinesinde ikiye ayrılması işlemini,

YIRTMAÇ: Giysiyi rahat kullanabilmek için değişik yerlerine yapılan açıklığı,

ZİG: İşlenmiş, yüzeyi düz hayvan derisini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	23
3.3. Bilgi ve Beceriler	24
3.4. Tutum ve Davranışlar	25
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	26

1. GİRİŞ

Deri Model Makineci (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmıştır.

Deri Model Makineci (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Deri Model Makineci (Seviye 4), deri/kürk giyim üretiminde, kalıbı hazırlanmış ürünün belli bir süre içerisinde, model resmi veya teknik föy doğrultusunda, model ve malzeme özelliğine göre dikiş tekniklerini uygulama ve model üretimi işlemlerini deri ayakçı ile işbirliği içerisinde gerçekleştirme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8155 (Kürk ve deri hazırlama makineleri operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

4857 Sayılı İş Kanunu

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuat, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

5362 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu

İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği

Ayrıca meslek ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuat, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Deri Model Makineci (Seviye 4)'nin çalışma ortamı; yeterli büyüklükte, aydınlık ve işin icrası için eksiksiz teknik malzeme ile donatılmış olmalıdır.

Deri Model Makineci (Seviye 4), çalışma ortamında kimyasal madde ve ilaç kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre uygun kişisel koruyucu donanım kullanır. Bu alanda çalışanlar görevlerini deri ayakçı ile işbirliği ve eşgüdüm içinde yürütmek durumundadır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	İş yerinde karşılaşılabilecek tehlikeleri belirler, riskleri değerlendirir ve yetkisi dahilinde olanları önler.
				A.1.3	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personele ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.4	İşe uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.
				A.1.5	İSG açısından koruma ve müdahale araçlarını gereği halinde kullanır.
		A.2	Çevre güvenlik önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde öğrenir ve azami ölçüde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların ekonomik kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
		A.3	Kalite güvence sistemi gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre belirlenen kalite gerekliliklerine uygun üretim yapar.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				A.3.3	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri, işin kalite gerekliliklerine uygun şekilde yapar.
				A.3.4	Kalite konusunda ilgili kişilere rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	Çalışma ortamını hazırlamak	B.1.1	Ürün hazırlamaya uygun şekilde çalışma ortamını düzenler ve temizlenmesini sağlar.
				B.1.2	Malzeme ve ürünlerin korunması için gerekli önlemleri alır.
				B.1.3	Malzemelerini model oluşturmaya uygun şekilde kullanıma hazırlar.
		B.2	Yetkililer ile işi belirlemek	B.2.1	İş gücü ihtiyacını ilgili yetkilisi ile tespit eder.
				B.2.2	İşin teslim tarihini ürün terminine uygun olarak belirler.
		B.3	Teknik föyü incelemek	B.3.1	Model hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri deri ayakçı ile inceler.
				B.3.2	Dikilecek ürünün işlem sırasını deri ayakçı ile teknik föye göre tespit eder.
		B.4	Dikiş tekniklerini incelemek	B.4.1	Model çizimi veya teknik föyde belirlenen dikiş tekniklerini deri ayakçı ile inceler.
				B.4.2	Makine ya da elle yapılacak dikiş tekniklerini deri ayakçı ile belirler.
		B.5	Araç-gereç ve malzemeyi incelemek	B.5.1	Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu inceler.
				B.5.2	Kullanılacak araç-gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.
		B.6	Makineye takılacak yardımcı aparatları belirlemek	B.6.1	Model için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak makineyi belirler.
				B.6.2	Model için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak aparatı belirler.
		B.7	Deri ayakçı ile iş sürecini belirlemek	B.7.1	Deri ayakçı ile teknik föy ve modele göre hazırlanacak ürünün iş planını yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Dikiş makinelerini kullanıma hazırlamak	C.1	Makinenin bakımını yapmak	C.1.1	Makinelerin genel bakım ve onarımını makine bakım onarımcısına yaptırır.
				C.1.2	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin yağ filtresini periyodik olarak değiştirir.
				C.1.3	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makineyi periyodik olarak yağlar.
				C.1.4	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinedeki basit arızaları giderir.
				C.1.5	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin yağ göstergesini kontrol eder.
		C.2	Makinenin temizliğini yapmak	C.2.1	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin günlük temizliğini yapar.
				C.2.2	Makine kullanım talimatları doğrultusunda yağ karterinin temizliğini kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kalıp kontrol numunesi dikimi yapmak	D.1	Dikim öncesi kalıp kontrolü yapmak	D.1.1	Kalıp parça sayısını, teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				D.1.2	Kalıp bilgi yazılarını teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				D.1.3	Kalıp üzerinde tespit edilen eksikliklerin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		D.2	Kalıp kontrol numune kesimini kontrol etmek	D.2.1	Kesilmiş numune parçalarının modele uygunluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				D.2.2	Modele uygun olmayan kesimin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		D.3	Kalıp kontrol numunesi dikmek	D.3.1	Cep filetosu, fermuar yeri, iç pervazları, astar kalıbı gibi kalıp parçalarının birleşiminin modele uygunluğunu kontrol eder.
				D.3.2	Tespit ettiği hataların deri ayakçı tarafından düzeltilmesini sağlar.
				D.3.3	Makinelere; teknik föy, ölçü tablosu ve modele uygun numune dikimi yapar.
		D.4	Dikim kontrolü yapmak	D.4.1	Dikilen numunenin teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				D.4.2	Tespit edilen eksiklikleri tamamlar ve hataları düzeltir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Model kesimini kontrol etmek	E.1	Derinin/kürkün kesimini kontrol etmek	E.1.1	Deri/kürk kesiminin doğruluğunu teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				E.1.2	Deride/kürkte kalıp yerleşiminin, tüy yönü, leke, renk, model parçaları ve deri hataları açısından uygun yapılıp yapılmadığını deri ayakçı ile kontrol eder.
				E.1.3	Dikiş için gerekli işaretlerin kalıptan deriye/kürke geçirilip geçirilmediğini deri ayakçı ile kontrol eder.
				E.1.4	Kesilmiş model parçalarında tespit edilen hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		E.2	Yardımcı malzemeleri kontrol etmek	E.2.1	Teknik föy ve kalıba göre tela, astar, uya gibi yardımcı malzemelerin doğruluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				E.2.2	Yardımcı malzemelerde tespit ettiği hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Tela kontrolü yapmak	F.1	Telayı kontrol etmek	F.1.1	Model parçalarında kullanılacak tela çeşitlerinin ürüne uygunluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				F.1.2	Model üzerinde doğru parçaya doğru telanın yapıştırılıp yapıştırılmadığını kontrol eder.
				F.1.3	Tespit ettiği hataları deri ayakçıya bildirir ve düzeltilmesini sağlar.
		F.2	Telalı parçayı kontrol etmek	F.2.1	Telalanmış parçaların, renk değişimi, potlu/gergin yapıştırma gibi görsel ve teknik kontrolünü yapar.
				F.2.2	Tespit ettiği hataları deri ayakçıya bildirir ve düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Dikiş makinelerinde dikim yapmak (Devamı var)	G.1	Deri/kürk düz dikiş makinesinde dikim yapmak	G.1.1	Makine iğnesini deri/kürk özelliğine göre seçer ve doğru yönde takar.
				G.1.2	Kullanılacak ipliği deri/kürk rengine, özelliğine ve teknik föye göre seçer.
				G.1.3	İplik takım şemasına uygun olarak ipliği makineye takar.
				G.1.4	Dikiş adım boyunu teknik föy veya deriye/kürke göre ayarlar.
				G.1.5	Parça deri/kürk üzerinde dikişin sağlamlığını kontrol eder ve gerekli ayarları yapar.
				G.1.6	Kalıpta belirlenen paylara göre dikim yapar.
				G.1.7	Dikiş eklerinde boşluk oluşturmadan ve dikiş sökülmecek şekilde dikim yapar.
				G.1.8	Dikişlerin başlama ve bitiminde pekiştirme/zikzak yapar.
				G.1.9	Modeldeki köşe ve kavisleri düzgün ve tekniğine uygun diker.
				G.1.10	Modele göre deride/kürkte büzgü verme, pile yapma gibi işlemleri uygular.
		G.2	Diğer deri/kürk dikiş makinelerinde dikim yapmak	G.2.1	Deri/kürk overlok makinesinde; dikim teknikleri doğrultusunda gerekli ayarları yaparak, teknik föy ve modele uygun dikim yapar.
				G.2.2	Deri/kürk punto makinesinde; dikim teknikleri doğrultusunda gerekli ayarları yaparak, teknik föy ve modele uygun dikim yapar.
				G.2.3	Deri/kürk punteriz makinesinde; dikim teknikleri doğrultusunda gerekli ayarları yaparak, teknik föy ve modele uygun dikim yapar.
				G.2.4	Deri/kürk reçme makinesinde; dikim teknikleri doğrultusunda gerekli ayarları yaparak, teknik föy ve modele uygun dikim yapar.
				G.2.5	Deri/kürk çiftiğne makinesinde; dikim teknikleri doğrultusunda gerekli ayarları yaparak, teknik föy ve modele uygun dikim yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Model dikimi yapmak (Devamı var)	H.1	Dikim öncesi kontrol yapmak	H.1.1	Deri ayakçı tarafından yapılan dikime hazırlık işlemlerini kontrol eder.
				H.1.2	Tespit ettiği hataları deri ayakçıya bildirir ve düzeltilmesini sağlar.
		H.2	Kup / kesik dikimi yapmak	H.2.1	Boyuna ve enine kupları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		H.3	Kol dikimi yapmak	H.3.1	Bedene takılan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.3.2	Bedenden çıkan/reglan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		H.4	Yaka dikimi yapmak	H.4.1	Bedene takılan yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.4.2	Bedenden çıkan yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.4.3	Şekline göre isimlendirilen U, V, gibi yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		H.5	Cep dikimi yapmak	H.5.1	İlik ve fletolu cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.5.2	Kesme cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.5.3	Tek ve çift fermuarlı cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.5.4	Tulum cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.5.5	Model uygulamalı cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Model dikimi yapmak (Devamı var)	H.6	Bolluklu model dikimi yapmak	H.6.1	Büzgüleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.6.2	Pileleri/pilikaşeleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.6.3	Volanları/godeleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		H.7	Fermuarlı kapama payına dikim yapmak	H.7.1	Fermuar dikimini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre yapar.
		H.8	Garni dikimi yapmak	H.8.1	Garni dikimi için kullanılacak ipi teknik föy ve modele göre seçer.
				H.8.2	Model ve teknik föy doğrultusunda uygun bölümlere garni çalışması yapar.
		H.9	Kenar temizleme dikimi yapmak	H.9.1	Manşet çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.9.2	Düz/formlu kemer çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.9.3	Biye çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.9.4	Pervaz çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.9.5	Ribana/lastik çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				H.9.6	Baskı dikişini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker. (etek ucu, kol ağzı, vb.)

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Model dikimi yapmak	H.10	Ürün oluşturmak	H.10.1	Teknik föy ve model çizimine göre dikilen ana malzeme parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde birleştirir.
				H.10.2	Teknik föy ve model çizimine göre dikilen astar, elyaf, vatka gibi yardımcı malzeme parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde birleştirir.
				H.10.3	Ürüne gerekli firma ve beden bilgi etiketlerini teknik föy ve model çizimine göre diker.
				H.10.4	Ana ve yardımcı malzemeleri birleştirerek uygun şekilde ürün dikimini tamamlar.
		H.11	Ara ölçü kontrolü yapmak	H.11.1	Ölçü tablosuna göre yarı mamul ürünün ölçü kontrolünü deri ayakçı ile birlikte yapar.
				H.11.2	Tespit ettiği hataları uygun şekilde düzeltir.
		H.12	Tamir yapmak	H.12.1	Deri ayakçı tarafından sökülen ve yeni parça/aksesuar ile eşleştirilen modeli önceki iğne izleri görünmeyecek şekilde diker.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Son ölçü kontrolü yapmak	I.1	Dikilmiş ürünün ölçü kontrolünü yapmak	I.1.1	Deri ayakçı ile ürün ölçü tablosunu inceler.
				I.1.2	Deri ayakçı ile teknik föyde belirlenen ölçü birimini (cm/inch) kullanarak, istenilen ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçer.
		I.2	Ölçü farklarını tespit etmek	I.2.1	Deri ayakçı ile ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceler ve tolerans dahilindeki ve haricindeki ölçüleri tespit eder.
				I.2.2	Deri ayakçı ile kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçülerin sebebini tespit eder.
				I.2.3	Deri ayakçı ile tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.
				I.2.4	Yetkisi dahilinde olan hataları giderir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
J	Modelin kalite kontrolünü yapmak	J.1	Ara kalite kontrol yapmak	J.1.1	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.1.2	Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föy ve modele göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.1.3	Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.1.4	Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.1.5	Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.1.6	Deri ayakçı ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.
		J.2	Son kalite kontrol yapmak	J.2.1	Bitmiş ürün ölçülerinin ölçü tablosuna göre kontrolünü deri ayakçı ile yapar.
				J.2.2	Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.2.3	Etiket yerlerinin ve içeriğinin teknik föye göre doğruluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
				J.2.4	Modelin insan vücuduna uygunluğunu deri ayakçı ile kontrol eder.
J.2.5	Deri ayakçı ile son kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
K	Mesleki gelişime yönelik faaliyetleri yürütmek	K.1	Meslek ile ilgili eğitim faaliyetlerine katılmak	K.1.1	Meslek ile ilgili yenilikleri takip eder.
				K.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				K.1.3	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
		K.2	Birlikte çalıştığı kişilere mesleği ile ilgili eğitim vermek	K.2.1	Bilgi ve becerilerini ilgili kişilere aktarır.
				K.2.2	Astlarının mesleki gelişimini takip eder, yönetime bildirir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Biz
2. Cetvel çeşitleri
3. Çekiç
4. Çeşitli makine ayakları ve aparatları
5. Çizgi taşı
6. Deri ve deri mamulleri dikiş makineleri
7. Fırça çeşitleri
8. Gümüş kalem
9. İğne çeşitleri
10. İplik çeşitleri
11. Kesici çeşitleri
12. Kırtasiye malzemeleri
13. Kişisel koruyucu donanım
14. Kompresör
15. Makas çeşitleri
16. Makine aksesuarları
17. Mermer tezgah
18. Mezura
19. Pense
20. Solüsyon
21. Tamir kutusu
22. Tela
23. Uya
24. Ütü
25. Yan keski
26. Yapıştırıcı çeşitleri

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Ana ve yardımcı malzeme bilgisi
3. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
4. Atıkların ve artıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
5. Beden ölçüleri bilgisi
6. Çalışma ortamındaki tehlike işaretleri bilgisi
7. Çevre koruma uygulamaları bilgisi
8. Deri dikim bilgisi
9. Deri kalıp bilgisi
10. Deri ve deri mamulleri bilgisi
11. Deri ve deri mamulleri dikiş makinelerini kullanabilme becerisi
12. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
13. Ekip içinde çalışma yeteneği
14. El becerisi
15. El-göz koordinasyon becerisi
16. İletişim yeteneği
17. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
18. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
19. Kalite bilgisi
20. Kayıt tutma becerisi
21. Kumaş bilgisi
22. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
23. Mesleki hesaplama bilgisi
24. Mesleki terim bilgisi
25. Organizasyon becerisi
26. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
27. Problem çözme yeteneği
28. Renk bilgisi
29. Süsleme bilgisi
30. Tehlikeli atık ve artık bilgisi
31. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
32. Ürün güvenlik talimatları bilgisi
33. Ürün kalite kontrol bilgisi
34. Zamanı iyi kullanabilme becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Beraber çalıştığı kişilerle işe göre hareket koordinasyonu kurmak ve eş zamanlı hareket etmek
3. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
6. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
7. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
8. Değişime karşı açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
9. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
10. Eğitmeye ve öğretmeye istekli olmak
11. Ekip içerisinde uyumlu çalışmak
12. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
13. Görevi ile ilgili teknolojik değişiklikleri takip etmek
14. Grup toplantılarına katılmak
15. Güvenli çalışma şartlarına uymak
16. İnsan ilişkilerine özen göstermek
17. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
18. İşyerinde doğru kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
19. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
20. Sorumluluğu dahilindeki iş ve işlemlerde inisiyatif almak
21. Süreç kalitesine özen göstermek
22. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
23. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Deri Model Makineci (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek:

1.Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Erbil CİHANGİR,	İTKİB/Mesleki Yeterlilik Organizasyon Geliştirme Direktörü
Hüsniye GÖKART,	İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Müdürü
Özlay BÜLBÜL,	İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Analisti
Fatma ÇARDAK,	İTKİB/Mesleki Yeterlilik Meslek/Sektör Danışmanı

2.Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Muharrem DUMAN,	Orjin Deri/Üretim Planlama Müdürü
Arzu KİNES,	Punto Deri/Koleksiyon Planlama
Kazım İNCE,	DESA Deri/Konfeksiyon Bölümü Usta Başı
Erkan GÜZELER,	Vizyon Deri/Modelhane Şefi
Murat BAKAY,	Gürsel Deri/LUİĞİ/Deri Model Makineci
Levent ŞAHİNER,	Gürsel Deri/LUİĞİ/Deri Ayakçı

3.Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Adnan Menderes Üniversitesi Karacasu Deri Meslek Yüksek Okulu
Afyon Kocatepe Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu
Batı Anadolu Sanayici İşadamları Dernekleri Federasyonu
Birleşmiş Markalar Derneği
Bor Deri Organize Sanayi Bölgesi
Bursa Deri San. Yardımlaşma Derneği
Celal Bayar Üniversitesi Deri Konfeksiyon Bölümü Salihli Meslek Yüksek Okulu
Çorlu Deri Organize Sanayicileri Derneği
Denizli Deri Sanayicileri Derneği
Deri Serbest Bölge Kurucu ve İşletici A.Ş.
Deri Teknologları Teknisyenleri ve Kimyacıları Derneği
Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Divas Deri Ltd. Şti.
DSD Deri Sanayicileri Dış Tic. A.Ş.
Dumlupınar Üniversitesi Gediz Meslek Yüksek Okulu
Ege Bölgesi Deri Sanayicileri Derneği
Ege Bölgesi Sanayi Odası
Ege İhracatçı Birlikleri
Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi /Deri Mühendisliği Bölümü
G.R. Deri Teks. San.Tic.Ltd.Şti.
Gerede Deri Organize Sanayicileri Derneği
Gönen Deri Sanayici Ve İşadamları Derneği
Güven Karaca Deri Tic.San.Ltd.Şti.
Hak-İş Konfederasyonu
Hazar Deri ve Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
İHKİB Kağıthane Meslek Lisesi

İstanbul Rüştü Uzel Kız Meslek Lisesi

İzmir Deri Serbest Bölge Kurucu ve İşletici A.Ş.

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

Kürk Sanayicileri Ve İşadamları Derneği

Manisa Deri Sanayicileri Derneği

Mimar Deri Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Ltd.Şti.

Miss Deri San.Tic.Ltd.Şti.

Niğde Üniversitesi Bor Halil Zöhre Ataman Meslek Yüksek Okulu Dericilik

T.C Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı

T.C Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

T.C Milli Eğitim Bakanlığı

T.C Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Türk Standartları Enstitüsü

Türkiye Deri Konfeksiyoncuları Derneği

Türkiye Deri Sanayi İşverenleri Sendikası

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği

Türkiye Deri Vakfı

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Türkiye İhracatçılar Meclisi

Türkiye İş Kurumu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Moda ve Hazır Giyim Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Uşak Deri Sanayicileri Derneği

Yüksek Öğretim Kurulu

Zeytinburnu İdmib Deri Meslek Lisesi

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Doç. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Ümit ÖZÜREN,	Başkan Vekili (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Leyla ÖZDEMİR,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Ahmet SARICA,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Zehra BAYRAK,	Üye (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)
Deniz MEGUS,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Atilla BAĞCUVAN,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Pınar PEHLİVANOĞLU,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ahmet Tahir GÜRİSOY,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Firuzan SİLAHŞÖR,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Sektör Sorumlusu (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Sinan GERGİN,	Sektör Temsilcisi (Özrümlüler İdaresi Başkanlığı)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof.Dr.Oğuz BORAT,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Yrd.Doç.Dr.Ömer AÇIKGÖZ,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Prof.Dr.Yücel ALTUNBAŞAK,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr.Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)